

навчання, послідовне вирішення зазначених у статті проблемних ситуацій сприятиме активізації та підвищенню результативності впровадження концепції менеджменту знань у вітчизняну практику.

Література

1. Regan, E. The evolving concept and practice of knowledge management: seeking a common understanding and definition [Електронний ресурс] / E. Regan. – 2007. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.irma-international.org/viewtitle/33390/>
2. Зеленцова, М. Г. Семантичний простір концепту “менеджмент знань” [Електронний ресурс] / М. Г. Зеленцова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: «Мовознавство». – 2011. – Вип. 17, Т. 3. – Режим доступу: \www/ URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>
3. Управление знаниями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.netcoach.eu.com/index.php?id=242>.
4. Андрусенко, Т. Интеграция знаний предприятия [Електронний ресурс] / Т. Андрусенко // Корпоративные системы. – № 2. – 2004. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.management.com.ua/ims/ims093.html>.
5. Wiig, K. Supporting knowledge management: a selection of methods and techniques [Електронний ресурс] / K. Wiig // Expert Systems With Applications. – 1997. – Vol. 13, No 1. – pp. 15-27. – Режим доступу: \www/ URL: www.wchcs.science.uva.nl
6. Вавжиняк, Б. Управління знаннями – виклик майбутнього [Електронний ресурс] / Б. Вавжиняк. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.management.com.ua/hrm/hrm016.html>
7. Литвин, В. В. Технології менеджменту знань [Текст]: навч. посібник / В. В. Литвин; за заг. ред. В. Пасічника. – 2-ге вид. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 260 с.

8. IT-технологии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.irkinfo.ru/>.
9. Верба, В. А. Управление развитием компании [Текст]: навч. посібник / В. А. Верба, О. М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2011. – 482 с.
10. Хмельницький, Г. Камни преткновения оценки эффективности обучения [Електронний ресурс] / Г. Хмельницький. – Режим доступу: \www/ URL: <http://www.hrm.ua/article/>.

МЕНЕДЖМЕНТ ЗНАНИЙ В ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ПРАКТИКЕ

Определено содержание менеджмента знаний на основании выделения особенностей категории «знания», рассмотрения основных процессов и элементов управления знаниями в организации. Выделены стратегии управления знаниями на основании учета информационного критерия формирования потенциала знаний в организации и возможностей развития персонала за счет обучения. Обобщено преграды на пути внедрения менеджмента знаний в отечественную практику.

Ключевые слова: знания, развитие, информация, данные, менеджмент, обучение, стратегии управления знаниями.

Полянська Алла Степанівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри, кафедра менеджменту і адміністрування, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна, e-mail: parov@ukr.net

Полянская Алла Степановна, доктор экономических наук, доцент, заведующая кафедрой, кафедра менеджмента и администрирования, Ивано-Франковский национальный технический университет нефти и газа, Украина, e-mail: parov@ukr.net

Polanska Alla, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine, e-mail: parov@ukr.net

УДК 338.436

Ткаченко Т. І.

ФУНКЦІОНАЛЬНА СХЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА КОМБІКОРМОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Базою для автоматизованого обліку сировини, напівпродуктів і продукції протягом усього виробничого процесу є галузеві нормативи або розроблені на комбікормовому підприємстві технологічні інструкції. У статті запропонована функціональна схема управління якістю продукції на комбікормових підприємствах. Запропоновано метод аналізу роботи комбікормових підприємств, який надає можливість підвищити рівень якості продукції і поліпшити конкурентоспроможність в ринковому середовищі.

Ключові слова: комбікормові підприємства, функціональна схема, управління якістю, продукція, моделювання, виробничий цикл.

1. Вступ

Комбікормова галузь України є досить вагомою у агропромисловому комплексі країни. Вона є запорукою розвитку тваринництва, птахівництва, рибальства та харчової промисловості. Слід зазначити, що комбікормова галузь є перспективною через існування потужної сировинної та матеріально-технічної бази в Україні.

2. Постановка проблеми

Стратегічною метою продовольчої безпеки є забезпечення населення країни безпечною якісною

сільськогосподарською продукцією, якість якої безпосередньо залежатиме від комбікормового виробництва. В зв'язку з цим особливої актуальності набуває питання якості та конкурентоспроможності вітчизняних комбікормових підприємств з дрібно- та середньосерійним характером виробничої системи, які мають тісний взаємозв'язок с сільським господарством та харчовою промисловістю зокрема.

3. Аналіз досліджень і публікацій

В різний час проблемам підвищення якості продукції присвячувалися фундаментальні дослідження провід-

них вчених таких, як: Ю. П. Адлера, Л. Е. Басовського, Ю. А. Івашкіна, М. Г. Круглова, А. С. Зенкіна, Г. І. Хімічової та ін [1 – 10].

Формулювання цілей статті ґрунтується на розробці функціональної схеми управління якістю продукції на комбикормових підприємствах.

4. Виклад основного матеріалу

Сучасний рівень виробництва припускає перехід на автоматизований облік сировини, напівпродуктів та продукції протягом всього виробничого процесу. Базою для такого обліку є, як правило, галузеві нормативи або розроблені на комбикормовому підприємстві технологічні інструкції. Проте, внаслідок розкиду основних технологічних параметрів (норм витрат та втрат на переробки для різних видів сировини і устаткування) рекомендації, які запропоновані в цих документах, не завжди відповідають реальним умовам. Перераховані вище чинники, а також неізоморфність супутніх інформаційних потоків дозволяють віднести автоматизовані системи обліку в ТП до класу складних інформаційних систем, для моделювання і дослідження яких вимагає нестандартний підхід. Одним із способів, що дозволяють вирішити вище наведену проблему, є виявлення деякої підмножини ТП, що мають схожі принципи організації обліку та створення єдиної імітаційної моделі. Запропонована автором модель системи обліку, побудована у вигляді орієнтованих на матеріальний потік логістичного ланцюга, ланками якого є діюча на комбикормовому підприємстві схема складування та віртуальні сховища, які імітують окремі етапи ТП. По такій моделі може бути організований, наприклад, облік комбикормового виробництва [1 – 3].

Якщо взяти до уваги, що до складу сучасних інформаційних систем входять також спеціалізовані засоби обробки і аналізу даних, спрощена модель взаємодії між об'єктами системи може бути побудована на базі діаграми варіантів використання. Як випливає з діаграми, користувачами виступають, відповідно, підсистеми «Технолог», «Комірник», «Аналізатор даних» та «Конфігуратор». Останній користувач виконує функції налаштування компонентів системи відповідно до специфіки обліку ресурсів в конкретному ТП. Деталізація підсистем розробляється на наступній стадії моделювання шляхом об'єднання до класів ключових об'єктів системи та встановлення між ними зв'язків [4, 5].

Автором розроблений клас «Сховище – модуль», який включає наступні характеристики: ідентифікатор, найменування, тип (реальний/віртуальний), коефіцієнт втрат (K_1), коефіцієнт перерахунку (K_2) – атрибути класу (два останні атрибути служать для розрахунку втрат на переробках та перерахунку даних в альтернативні одиниці виміру відповідно; прихід ресурсів (вид обліку), витрата ресурсів (вид обліку) – загальнодоступні операції класу для обліку руху напівпродуктів, де вид обліку – параметр, який визначає процедуру обліку. Реальні та віртуальні сховища логістичного ланцюга є підтипами цього класу, а їх властивості

залежать від структурної схеми ТП, вимог з точності аналізу даних і виду обліку напівпродуктів. Так, для комбикормового підприємства при проектуванні операцій класу було прийнято, що облік руху напівпродуктів і готової продукції організований за класичною схемою, а прихід незавершеної продукції на кожному і -му етапі процесу може бути розрахований за формулою:

$$ПНП_i = РНП_{i-1} \cdot K_{1i} \cdot K_{2i}, \quad (1)$$

де $РНП_{i-1}$ – витрата незавершеної продукції на попередньому етапі.

Як відомо, діаграма класів відбиває різні взаємозв'язки між окремими об'єктами та підсистемами. При розробці складної інформаційної системи замість цієї діаграми доцільно використовувати концептуальну модель даних, на основі якої ця система функціонуватиме [1, 3]. Для моделювання даних також були використані діаграми «значення – зв'язок» (ER-діаграми). Існує необхідність розглянути запропоновану модель на конкретних прикладах. Так, наприклад, зображений «виробничий цикл» комбикормового підприємства можна представити у вигляді набору наступних модулів: модуль «Заготівля» складається з двох блоків «Комбикормове виробництво» та «Сховище»; модуль «Первинна переробка» представляє «Контроль якості»; модуль «Виробництво комбикорму» – «Виробничий процес». Присвоємо цій схемі ідентифікаційний номер – 1. Технологічні операції, які використовуються в наведеній схемі отримують свої ідентифікаційні коди [2, 4]. Враховуючи сучасні умови функціонування комбикормових підприємств, існує необхідність впровадження інноваційних продуктів, які підвищать попит на продукцію, зокрема метод QFD «Структурування функцій якості» або «Слово клієнта». На рис. 1 наведена матриця показників якості комбикормової продукції [6, 7].

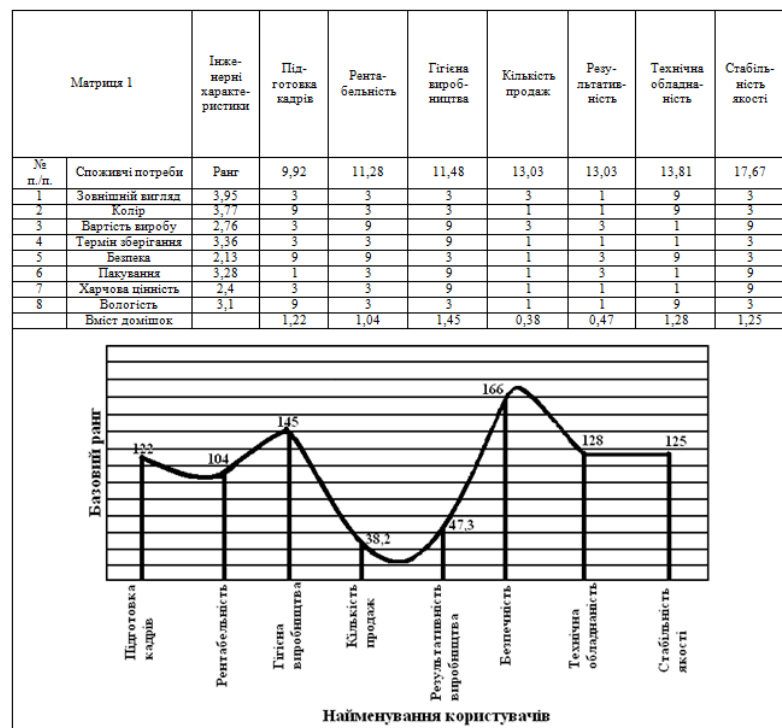

Рис. 1. Матриця показників якості комбикормової продукції

5. Висновки

Запропоновано метод аналізу роботи комбікормових підприємств, який надає можливість підвищити рівень якості продукції та покращити конкурентоспроможність в ринковому середовищі. Встановлено, що забезпечення належного рівня безпеки продовольства неможливе без організації тотального контролю якості і безпеки кормів і кормових добавок для тваринництва з використанням сучасних приладів і нових високочутливих методів аналізу.

Література

1. Бессонова, Л. П. Анализ процессов дискретного и непрерывного дозирования компонентов комбикормов [Текст]: брошюра / Л. П. Бессонова, Н. В. Петров, Е. Н. Дружкова, С. В. Сафонова // *Обзорная информация. Сер: Комбикормовая промышленность*. – М.: ЦНИИТЭИ «Хлебпродинформ», 1995. – 36 с.
2. Афанасьев, В. Комбикормовая промышленность России: прошлое, настоящее, будущее [Текст] / В. Афанасьев // *Комбикорма*. – 2008. – №2. – С. 4-9.
3. Глебов, Л. А. Проектирование комбикормовых заводов с основами САПР [Текст] / Л. А. Глебов, Б. В. Касьянов. – М.: ВО «Агропромиздат», 2008. – 303 с.
4. Пасхавер, Б. Й. Господарський механізм агропромислового комплексу кризового періоду [Текст] / відп. ред. Б. Й. Пасхавер та ін. – К.: Ін-т екон. НАН України, 2005. – 351 с.
5. Джордж, С. Всеобщее управление качеством: стратегии и технологии, применяемые сегодня в самых успешных компаниях (TQM) [Текст] / С. Джордж, А. Ваймерских. – СПб.: Виктория плюс, 2002. – 256 с.
6. Завадський, Й. С. Управління сільськогосподарським виробництвом в системі АПК [Текст] / Й. С. Завадський. – К., 1992. – 367 с.
7. Касьянов, Б. Выбор многокомпонентных весов для комбикормового производства [Текст] / Б. Касьянов // *Мукомольно-элеваторная и комбикормовая промышленность*. – 2006 – № 4.

8. Мацуга, О. Н. Перспективы украинского комбикормового производства [Текст] / О. Н. Мацуга // *Хранение и переработка зерна*. – 2006. – № 9. – С. 14-15.
9. Солошонок, А. Л. Сучасний стан та перспективи виробництва комбікормів для сільськогосподарських тварин [Текст] / А. Л. Солошонок, В. М. Суржавський, В. В. Світецький // *Продуктивність агропромислового виробництва*. – 2007. – №6. – С. 106.
10. Уштомирская, Л. А. Принципы формирования групп независимых экспертов при оценке перспективности технологических нововведений [Текст] / Л. А. Уштомирская, А. Д. Чудаков. – СТИН, 1996. – №1. – С. 22-25.

ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ СХЕМА УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ПРОДУКЦИИ НА КОМБИКОРМОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Базой для автоматизированного учета сырья, полупродуктов и продукции в течение всего производственного процесса являются отраслевые нормативы или разработанные на комбикормовом предприятии технологические инструкции. В статье предложена функциональная схема управления качеством продукции на комбикормовых предприятиях. Предложен метод анализа работы комбикормовых предприятий, который предоставляет возможность повысить уровень качества продукции и улучшить конкурентоспособность в рыночной среде.

Ключевые слова: комбикормовые предприятия, функциональная схема, управление качеством, продукция, моделирование, производственный цикл.

Ткаченко Тарас Ігорович, аспірант, кафедра якості, стандартизації та сертифікації, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Україна, e-mail: taraskacnu@rambler.ru

Ткаченко Тарас Ігорович, аспірант, кафедра якості, стандартизації та сертифікації, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Україна, e-mail: taraskacnu@rambler.ru

Tkachenko Taras, Cherkasy National University named after Bogdan Khmelnytsky, Ukraine, e-mail: taraskacnu@rambler.ru

УДК 657.372.1

Ходзицька В. В.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЯК ГОЛОВНА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Проаналізовано вплив управління витратами на прийняття стратегічних управлінських рішень і функціонування системи стратегічного управлінського обліку. Стаття відображає орієнтири стратегічного управлінського обліку на формування системи сучасних знань, яка поєднує облікові концепції щодо прийняття ефективних управлінських рішень з метою формування ділової стратегії суб'єктів господарювання, спрямованих на забезпечення стійких конкурентних переваг в бізнес-середовищі.

Ключові слова: стратегічне управління витратами, інформаційна система стратегічного управлінського обліку, діяльність бізнес-структур

1. Вступ

Ринкова економіка вимагає від бізнес-структур значного збільшення обсягу інформації, що виникає як всередині підприємства, так і за його межами. Зі сторони зовнішніх суб'єктів виникає відповідний

інтерес або до діяльності даного підприємства, або до її результатів. Збільшується обсяг інформації про попит на продукцію, що випускається, про можливість збуту продукції на визначеному ринку, умовах і вимогах, маркетинговому забезпеченні виробництва даної продукції та ефективність її випуску.